

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 228/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Oľgou Szabó, Rákocziho 213/4, Patince, proti

- postupu Okresného súdu Komárno v konaniach vedených pod sp. zn. 13Er/72/2004, Er/3322/2002 a 7Er/307/2003,
- postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 36Er/1092/2002,
- postupu súdneho exekútora JUDr. Erika Tótha, Piaristická 2, Nitra, v konaní vedenom pod sp. zn. EX 80/2004,
- postupu súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára, P. Pázmáňa 49/3, Šaľa, v konaní vedenom pod sp. zn. EX 357/2002,
- postupu súdneho exekútora Ing. JUDr. Jozefa Štoreka, Bezručova 16, Nové Zámky, v konaní vedenom pod sp. zn. EX 592/2002,
- postupu súdnej exekútorke JUDr. Beáty Boncsekovej, Ulica bisk. Királyja 12, Komárno, (do 16. 10. 2018) a súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., Záhradnícka 60, Bratislava, v konaní vedenom pod sp. zn. EX 227/2003, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. apríla 2022 domáhajú vyslovenia porušenia základných práv svojho právneho predchodcu (zomrelého otca, pozn.) podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecných súdov a súdnych exekútorov označených v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú, aby im ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 40 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že v napadnutých konaniach sú okresné sudy a súdni exekútori neodôvodnene nečinní, pretože ku dňu podania ústavnej sťažnosti nedošlo k zastaveniu označených starých exekúcií vedených proti povinnému [REDAKOVANÉ], ktorý zomrel 9. 2. 2021, čím zanikla jeho právna subjektivita.

3. Okresný súd Nitra uznesením č. k. 27OdK/33/2017-38 z 18. augusta 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 26. augusta 2017, vyhlásil konkurz na majetok [REDAKOVANÉ], ktorý bol po rozdelení výťažku zrušený a jeho zrušenie bolo oznámené v Obchodnom vestníku č. 82/2018 dňa 27. apríla 2018. Nebohý [REDAKOVANÉ] podal ešte 14. decembra 2017 návrh na odklad a zastavenie označených exekúcií z dôvodu vyhlásenia konkurzu na jeho majetok. Sudy boli vo vzťahu k týmto návrhom nečinné a exekúcie pokračovali zrážkami z dôchodku.

4. Na predmetné exekučné konania sa vzťahuje aj zákon č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní v platnom znení (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“), pretože boli začaté pred 31. marcom 2017. Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 233/2019 Z. z. stará exekúcia sa týmto zákonom zastavuje, ak dôvod na zastavenie starej exekúcie vyplýva z osobitného predpisu upravujúceho konkurzné konanie, na tento účel platí, že stará exekúcia sa zastavila vznikom dôvodu na jej zastavenie. Napriek uvedenému v centrálnom registri exekučných konaní ešte k 5. aprílu 2022 sú evidované ako prebiehajúce proti zomrelému povinnému označené štyri exekučné konania. Exekútori mali zákonnú povinnosť vydať upovedomenie o zastavení starých exekúcií, ktorú ku dňu podania ústavnej sťažnosti nespĺnili. Sťažovatelia považujú za neakceptovateľné vedenie exekučných konaní 4 roky po oddĺžení dlžníka v konkurznom konaní a 14 mesiacov po jeho smrti. Z uvedených dôvodov sú presvedčení, že základné práva [REDAKOVANÉ] podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je posúdenie splnenia všetkých zákonných požiadaviek kladených na ústavnú sťažnosť, ako aj splnenia procesných podmienok konania pred ústavným súdom.

6. Z príloh a ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovatelia patria do notárom určeného okruhu dedičov po zomrelom [REDAKOVANÉ], ktorý bol povinným v označených exekučných konaniach a zomrel 9. februára 2021, teda v čase pred podaním ústavnej sťažnosti. Ochranu označených ústavných práv nebohého uplatňujú touto ústavnou sťažnosťou sťažovatelia.

7. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na § 122 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), v zmysle ktorého ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody. Uvedené zákonné ustanovenie upravuje aktívnu legitimitáciu na podanie ústavnej sťažnosti.

8. Z ústavnej sťažnosti je zrejmé, že účastníkom napadnutých exekučných konaní neboli sťažovatelia, ale [REDAKOVANÉ]. Nositeľom označených ústavných práv, ktorých porušenie v ústavnej sťažnosti sťažovatelia namietajú, je teda iná fyzická osoba, ktorá v čase podania ústavnej sťažnosti nedisponovala právnou subjektivitou z dôvodu smrti.

9. Ústavný súd podotýka, že podľa § 122 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať len osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody v nadväznosti na čl. 127 ústavy. Ústavnú sťažnosť nemôže podať osoba, ktorá namieta porušenie základných práv a slobôd iných osôb, nie svojich (m. m. I. ÚS 56/98, III. ÚS 137/03, I. ÚS 165/05). Podmienka účasti v konaní pred orgánom verejnej moci síce z čl. 127 ústavy ani z § 122 zákona o ústavnom súde explicitne nevyplýva, možno ju však vyvodiť z definície sťažovateľa a priamo aj z judikatúry ústavného súdu. Preto sťažnostná legitimácia nesvedčí fyzickej osobe ani právnickej osobe, ak neboli účastníkmi napadnutého konania, resp. konania, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie vydané alebo bol vykonaný iný zásah.

10. Poskytnutie ochrany ústavných práv na súdnu ochranu či spravodlivý proces zo strany ústavného súdu sa môže domáhať len tá osoba, do ktorej ústavných práv bolo zasiahnuté. V prípade zániku procesne legitimovaného subjektu nemožno uvažovať o prechode práva na ústavnú ochranu na právnych nástupcov alebo dedičov. Inými slovami, za zomrelého účastníka právo na ústavnú ochranu nemôžu uplatňovať dedičia, pretože nie sú procesne aktívne legitimovaní na uplatňovanie tejto ochrany. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 1 písm. e) zákona o ústavnom súde ako podanú neoprávnenou osobou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu